

Rakentamisen mitoitussäät (RAMI)

Hankkeen loppuseminaari 31.5.2022

Rakennusfysiikan mitoitusvuosien valitseminen

Anssi Laukkarinen

Aiheet

- Mitoitusvuodet ajasta riippuvia simulointeja varten
- Mitoitusvuodet kuukausitason laskelmia varten
- (Yksittäisiä mitoitusajanhetkiä)

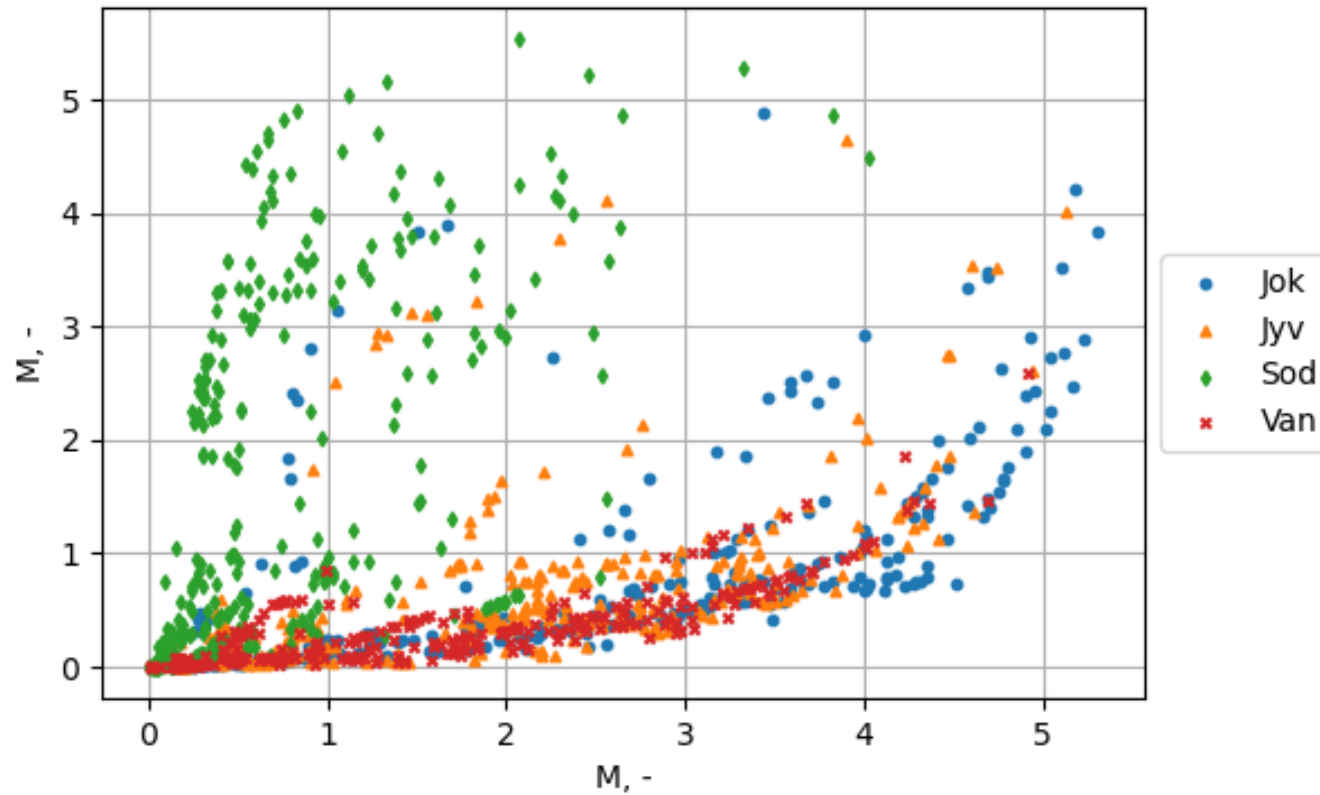
Läpileikkaava teema: Mikä on vuosien kriittisyysjärjestys?

Mitoitusvuosien hyviä ominaisuuksia

- Mitoittavuus
  - Olosuhteiden esiintyminen kerran kymmenessä vuodessa
- Yleiskriittisyys
  - Useita rakenteita, ilmansuuntia ja paikkakuntia
  - Useita kriteerejä
- Helppokäyttöisyys
- Mitoitustason säilyminen uusissa tapauksissa

Mitoitusnäkökulman painottamiseksi puhutaan mitoitusvuodesta testivuoden sijaan.

Tulosten tarkastelu paikkakuntaakohtaisesti

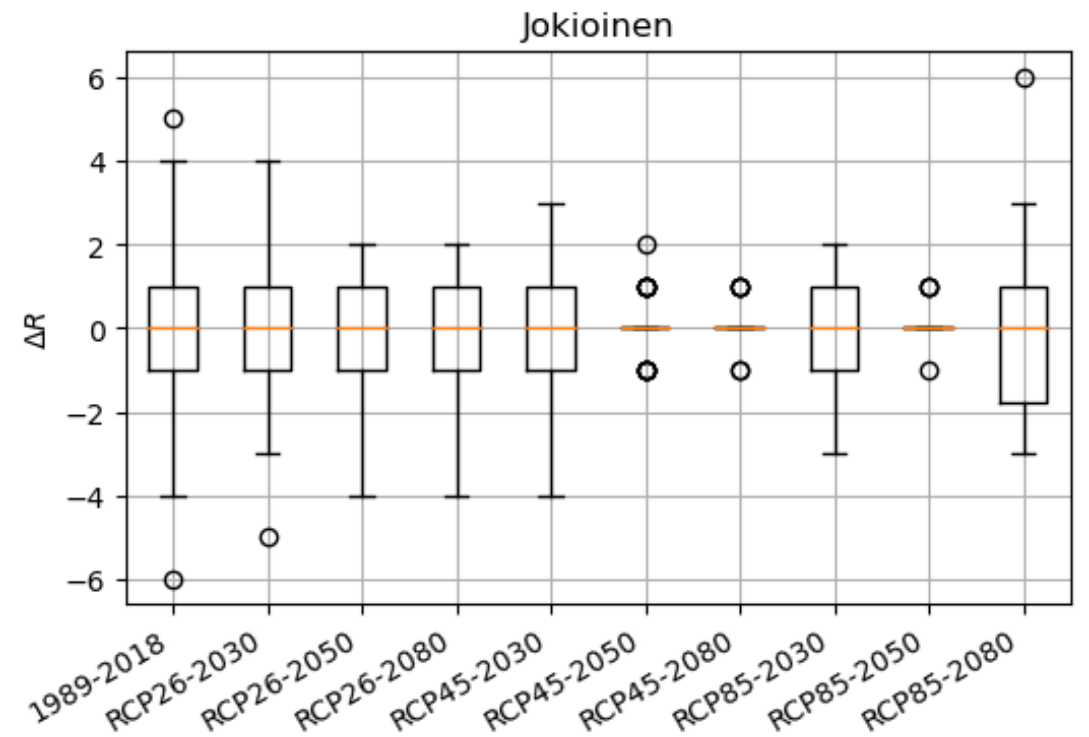
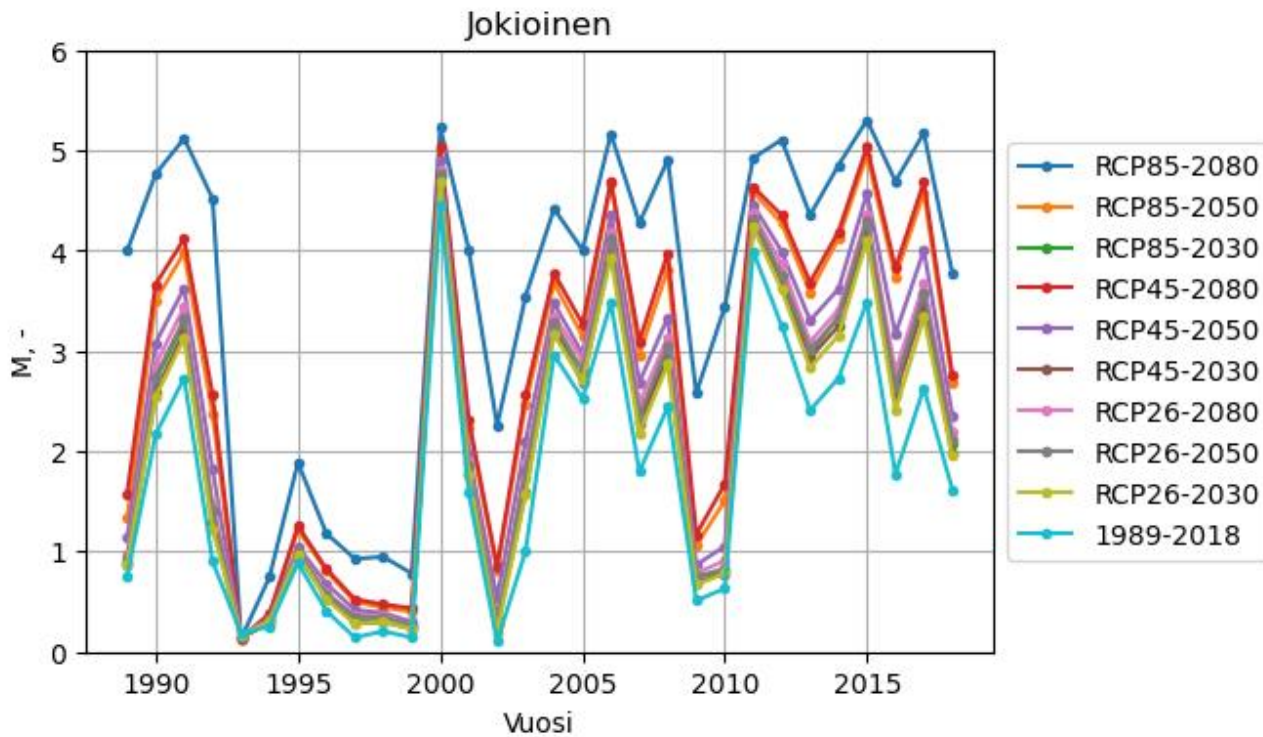

Kuvassa homeindeksin maksimiarvoja kahden eri tarkastelupisteen suhteen.

Sama rakenne voi käyttäytyä eri tavoin eri paikkakuntien ilmasto-olosuhteissa.

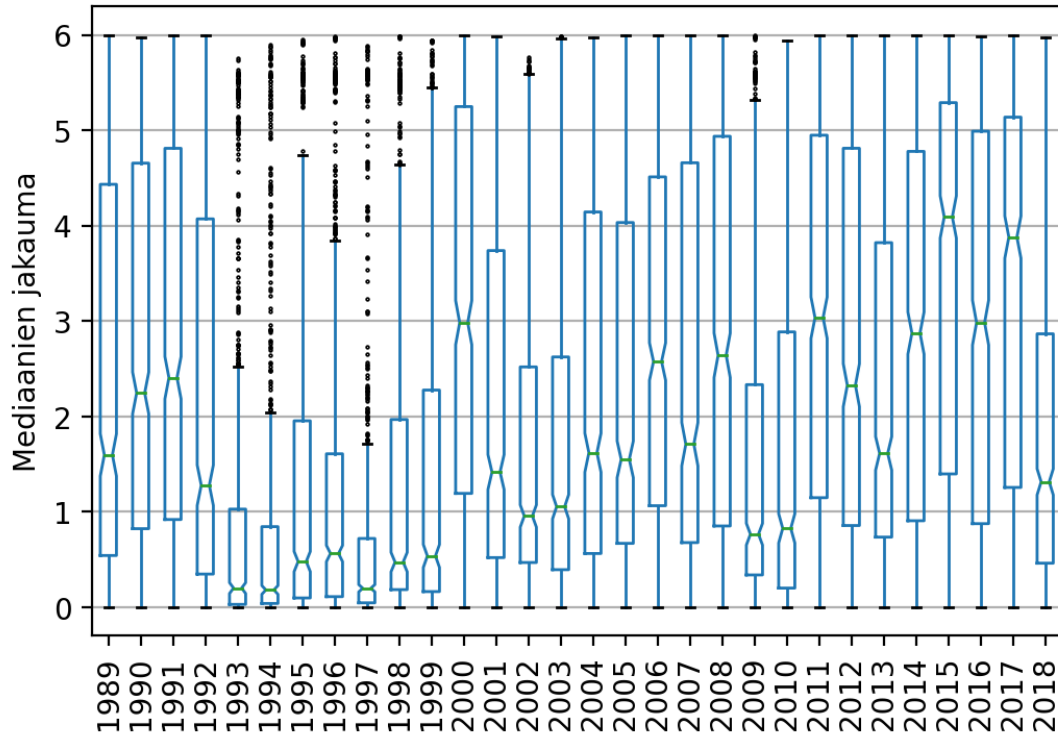
Eri 30-vuotisjaksot käsiteltiin vuosimediaanien avulla

Nykyilmasto 1989-2018, RCP4.5-2050 ja -2080, RCP8.5-2050 ja -2080

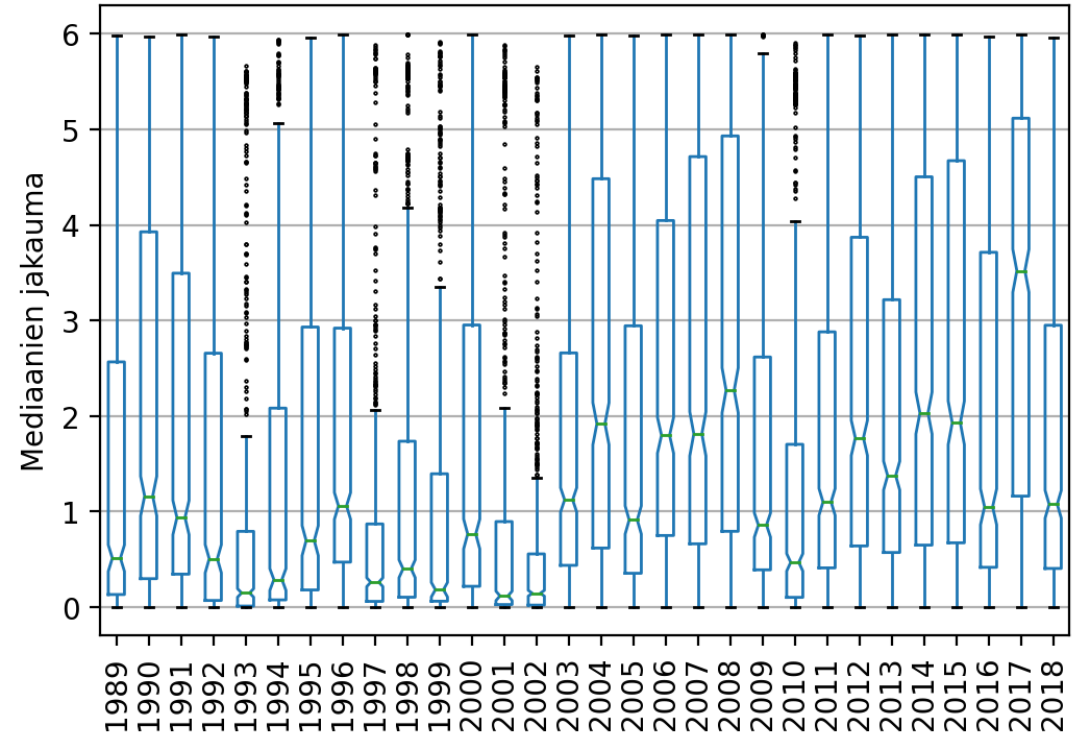

Kaikki tulokset yhdellä kertaa?

Jokioinen

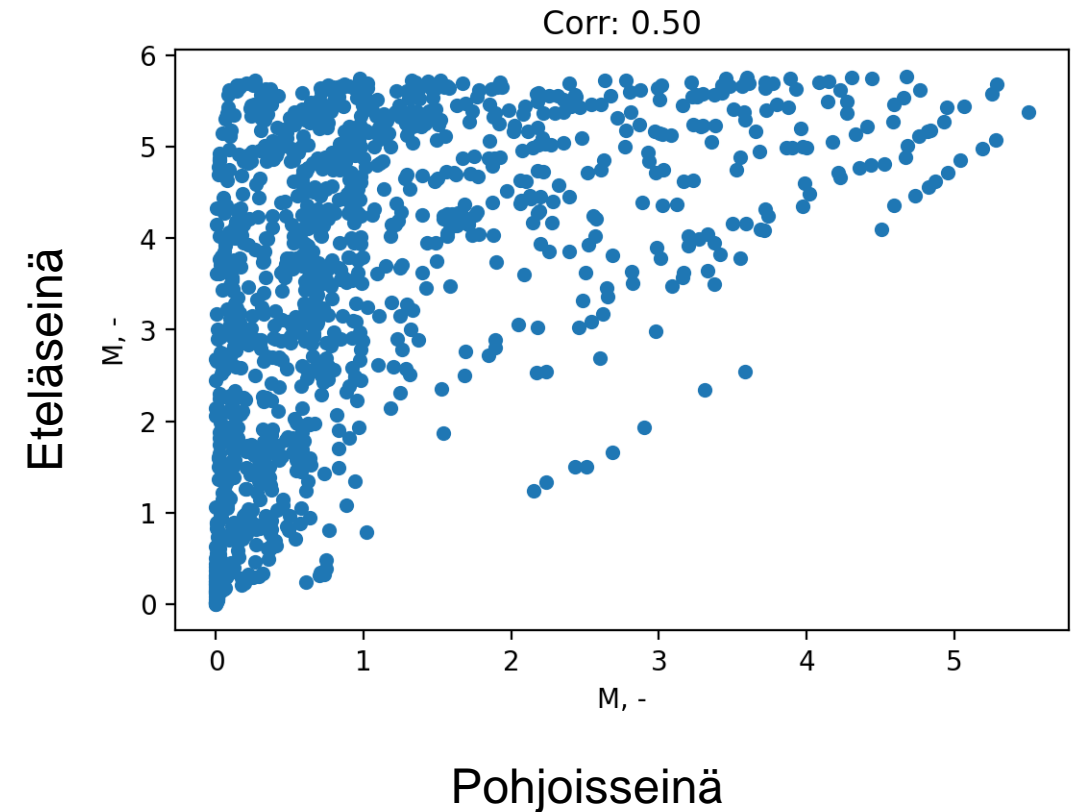

Vantaa

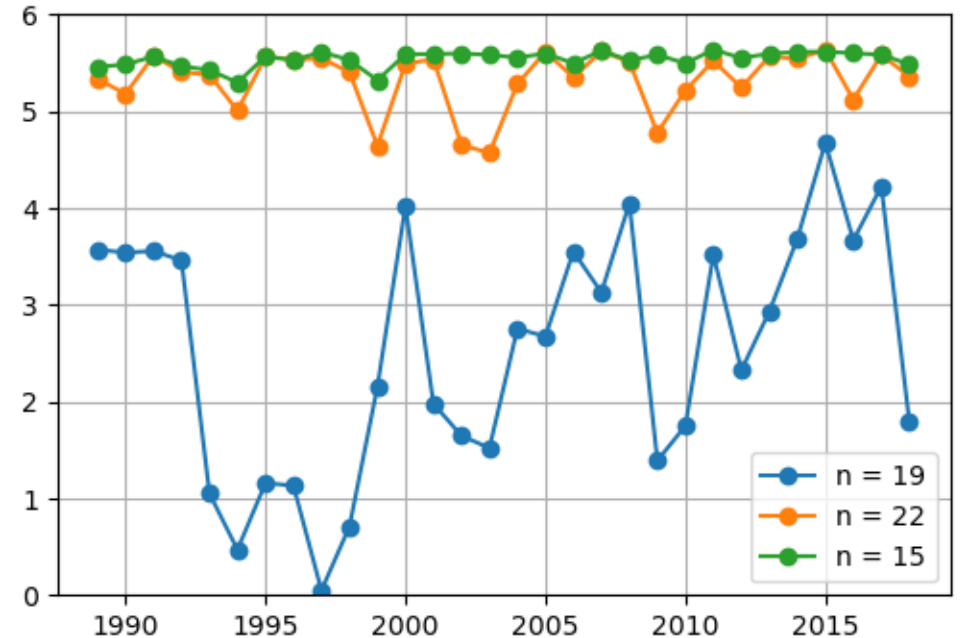
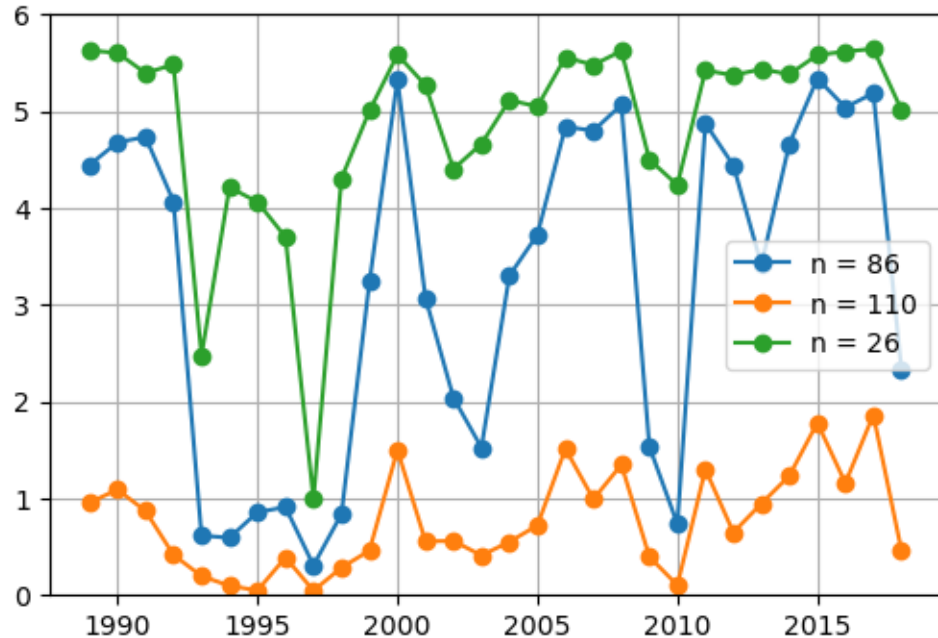

Jako ryhmiin päärakennetyypin ja ilmansuunnan mukaan

PRP	Puurankaseinä puuverhouksella
PRT	Puurankaseinä tiiliverhouksella
BSW	Betonisandwich-elementti
EHR	Eristeharkko, rapattu, polyuretaanieriste
BSR	Sisäkuorielementti, mineraalivilla, rapattu
PVP	Pelti-villa-pelti -elementti
USH	Hirsiseinä, sisäpuolelta lämmöneristetty
YP	Yläpohjat

Tarkastelupisteiden jako alaryhmiin samankaltaisen käyttäytymisen perusteella

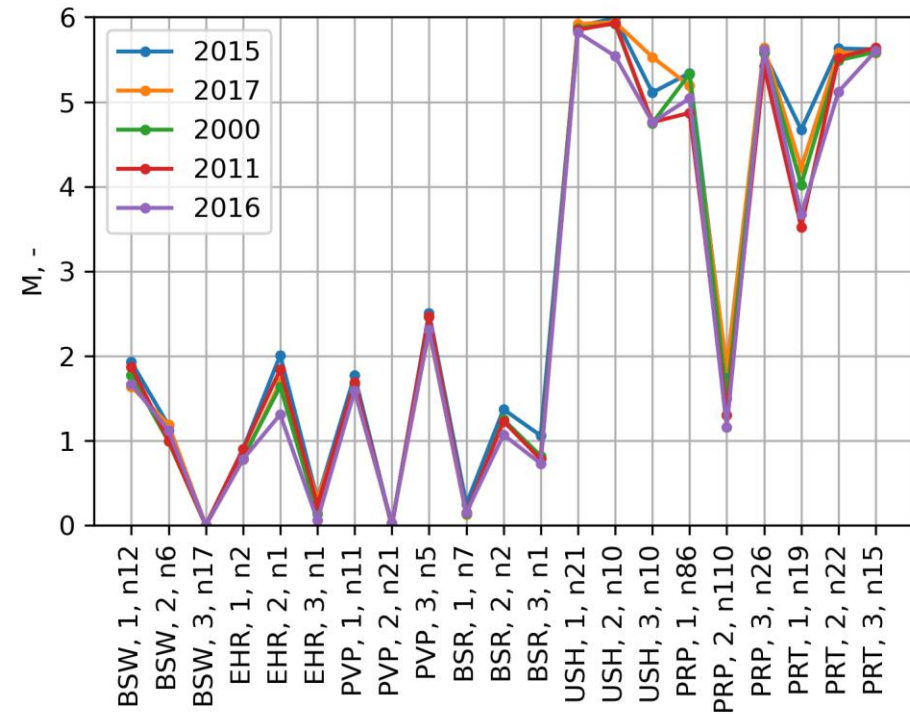
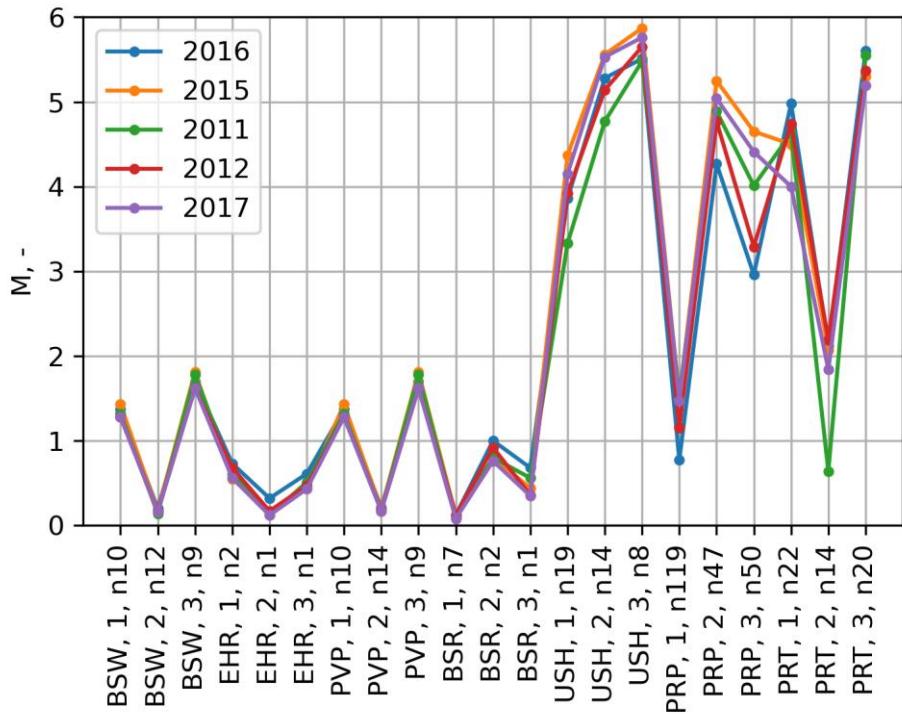
Alaryhmien välillä oli korrelaatiota vuosien kriittisyysjärjestyksessä, mutta ei täydellistä
 Jako alaryhmiin tehtiin koneoppimisalgoritmeilla

Viisi yleiskriittisintä vuotta mitoitusvuosikandidaateiksi Erikseen etelän ja pohjoisen suuntaisille seinille ja yläpohjille

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	AA	AB	AC	AD	AE	
	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
1	0.98	0.94	1.28	0.86	0.55	0.46	0.54	0.82	0.41	0.86	0.34	1.24	1.2	0.85	0.94	1.17	1.15	0.89	1.11	1.09	1.1	0.98	1.32	1.28	1.07	1.17	1.43	1.37	1.28	0.73	
2	BSVNorth M not rank df0 n10																														
3	0.06	0.04	0.17	0.03	0	0.01	0	0	0	0.02	0	0.1	0.15	0.04	0.06	0.08	0.1	0.05	0.08	0.07	0.06	0.1	0.14	0.17	0.08	0.12	0.17	0.2	0.16	0.03	
4	BSVNorth M not rank df2 n9																														
5	1.71	1.62	1.62	1.48	1.29	1.38	1.47	1.46	1.36	1.44	1.29	1.74	1.57	1.41	1.53	1.57	1.6	1.62	1.68	1.73	1.5	1.49	1.78	1.62	1.66	1.71	1.81	1.7	1.62	1.54	
6	PICNorth M not rank df0 n2																														
7	0.09	0.04	0.13	0.05	0	0	0.05	0.02	0	0.05	0	0.1	0.12	0	0.12	0.18	0.08	0	0.09	0.09	0.06	0	0.12	0.17	0.04	0.11	0.16	0.32	0.12	0.03	
8	PICNorth M not rank df1 n1																														
9	0.43	0.26	0.43	0.17	0.15	0.07	0.24	0.28	0.14	0.39	0.07	0.5	0.49	0.22	0.38	0.51	0.44	0.22	0.37	0.36	0.33	0.27	0.51	0.47	0.42	0.43	0.43	0.61	0.43	0.27	
10	PICNorth M not rank df2 n1																														
11	0.98	0.94	1.28	0.86	0.55	0.46	0.54	0.82	0.41	0.86	0.34	1.24	1.2	0.85	0.94	1.17	1.15	0.89	1.11	1.09	1.1	0.98	1.32	1.28	1.07	1.17	1.43	1.37	1.28	0.73	
12	SVNorth M not rank df0 n10																														
13	0.1	0.05	0.19	0.04	0	0.01	0.01	0.01	0.01	0.03	0.01	0.11	0.17	0.06	0.08	0.09	0.12	0.07	0.1	0.08	0.08	0.12	0.17	0.18	0.12	0.14	0.19	0.21	0.17	0.05	
14	SVNorth M not rank df1 n14																														
15	0.07	0.09	0.11	0.1	0	0.01	0.01	0.01	0	0.01	0.01	0.03	0.07	0.11	0.03	0.03	0.05	0.06	0.08	0.07	0.12	0.04	0.08	0.09	0.12	0.03	0.08	0.12	0.12	0.08	0.06
16	TRCNorth M not rank df0 n7																														
17	0.85	0.62	0.69	0.44	0.44	0.37	0.63	0.41	0.41	0.76	0.11	0.81	0.84	0.38	0.72	0.77	0.79	0.5	0.75	0.79	0.52	0.7	0.8	0.92	0.67	0.85	0.8	1	0.76	0.61	
18	TRCNorth M not rank df1 n2																														
19	0.54	0.19	0.41	0.11	0.26	0.1	0.23	0.18	0.09	0.36	0.09	0.54	0.34	0.14	0.34	0.5	0.39	0.3	0.42	0.34	0.17	0.13	0.56	0.36	0.38	0.33	0.44	0.68	0.35	0.27	
20	TRCNorth M not rank df2 n1																														
21	2.44	2.99	3.94	2.18	0.34	0.42	0.96	0.79	0.6	0.99	0.62	3.26	2.96	0.64	2.34	3.4	3.17	2.73	2.7	3.18	2.08	1.35	3.33	3.92	2.59	3.75	4.37	3.96	4.15	2.87	
22	USHNorth M not rank df0 n19																														
23	4.45	5.28	5.24	5.16	2.61	3.14	3.89	4.07	3.26	3.94	3.56	4.6	4.98	4.98	4.77	4.98	4.97	4.48	4.5	4.98	4.38	5.52	4.77	5.14	4.54	5.22	5.56	5.28	5.53	4.7	
24	USHNorth M not rank df1 n14																														
25	4.77	5.48	5.76	4.53	0.96	1.5	3.27	2.12	2.15	3.58	0.93	5.99	5.16	1.69	4.89	5.26	5.09	5.08	4.86	5.69	3.8	4.14	5.48	5.85	5.04	5.85	5.87	5.51	5.76	4.82	
26	USPNorth M not rank df0 n119																														
27	0.45	0.82	1.11	0.33	0.02	0.04	0.18	0.09	0.08	0.18	0.14	1.38	0.54	0.53	0.54	0.69	0.71	1.4	0.65	0.83	0.33	0.46	1.53	1.15	0.78	0.97	1.5	0.77	1.47	0.62	
28	USPNorth M not rank df1 n47																														
29	2.32	4.36	4.65	3.23	0.09	0.31	0.71	0.62	0.32	0.66	0.44	5.01	2.99	1.84	2.28	3.71	3.19	4.5	3.17	4.36	0.99	2.32	4.89	4.77	3.52	4.39	5.25	4.27	5.04	2.57	
30	USPNorth M not rank df2 n50																														
31	0.96	2.4	3.07	1.11	0.06	0.11	0.42	0.43	0.17	0.33	0.28	3.48	1.08	1.06	1.08	2.09	1.67	3.57	1.59	2.84	0.66	0.91	4.01	3.29	1.94	3.21	4.65	2.96	4.41	1.43	
32	USTNorth M not rank df0 n22																														
33	4.32	3.83	3.98	2.48	2.98	0.07	4.43	3.91	0.42	4.36	1.39	4.44	4.25	3.04	4.11	4.54	4.22	1.47	4.55	3.83	2.84	2.72	4.63	4.74	1.76	4.05	4.5	4.98	4	2.27	
34	USTNorth M not rank df1 n14																														
35	0.75	1.52	1.95	0.42	0	0	0.04	0.02	0.01	0.02	0.18	0.55	1.42	1.51	0.19	0.67	0.75	0.5	0.39	1.11	0.47	1.8	0.64	2.19	0.25	0.99	2.07	2.12	1.84	0.48	
36	USTNorth M not rank df2 n20																														
37	5.48	5.19	5.23	4.96	5.37	0.37	5.52	5.44	0.74	5.49	3.65	5.53	5.45	4.85	5.41	5.6	5.52	3.71	5.52	5.28	5.16	4.8	5.55	5.37	5.03	5.51	5.3	5.6	5.19	4.33	
38	YP1 M not rank df0 n8																														
39	0.55	0.66	0.76	0.32	0.02	0.05	0.09	0.11	0.07	0.22	0.18	1.15	0.38	0.52	0.49	0.3	0.48	1.17	0.57	0.7	0.36	0.2	0.98	0.55	0.61	0.72	1.03	0.68	0.87	0.5	
40	YP1 M not rank df1 n17																														
41	0.04	0.05	0.07	0.03	0	0	0	0	0	0.02	0.02	0.16	0.03	0.03	0.05	0.02	0.05	0.14	0.06	0.06	0.06	0.01	0.08	0.04	0.06	0.06	0.15	0.05	0.05	0.06	
42	YP1 M not rank df2 n2																														
43	0.78	0.84	2.39	0.58	0.13	0.21	0.27	0.38	0.18	0.4	0.35	3.7	0.64	0.8	1.51	0.86	0.9	3.43	1.6	1.54	0.81	0.34	3.3	1.35	1.58	1.43	3.33	0.93	2.69	1.48	
44	BSVSouth M not rank df0 n12																														
45	1.71	1.64	1.62	1.49	1.34	1.41	1.53	1.46	1.45	1.46	1.38	1.77	1.56	1.29	1.52	1.59	1.59	1.81	1.73	1.51	1.45	1.87	1.83	1.67	1.74	1.93	1.67	1.64	1.46		
46	BSVSouth M not rank df1 n6																														
47	0.81	0.83	1.12	0.71	0.21	0.14	0.28	0.43	0.19	0.7	0.18	0.99	0.99	0.52	0.74	0.9	0.88	0.63	0.85	0.94	0.85	0.81	1	1.04	0.84	0.83	1.18	1.12	1.19	0.39	
48	BSVSouth M not rank df2 n17																														
49	0	0	0																												

Mitoitusvuosikandidaatit (top 5 yleiskriittistä vuotta)

Yleiskriittisten vuosien välillä oli paljon samankaltaisuuksia, mutta ei kuitenkaan täydellistä vastaavuutta.

Paikkakuntakohtaiset mitoitusvuodet

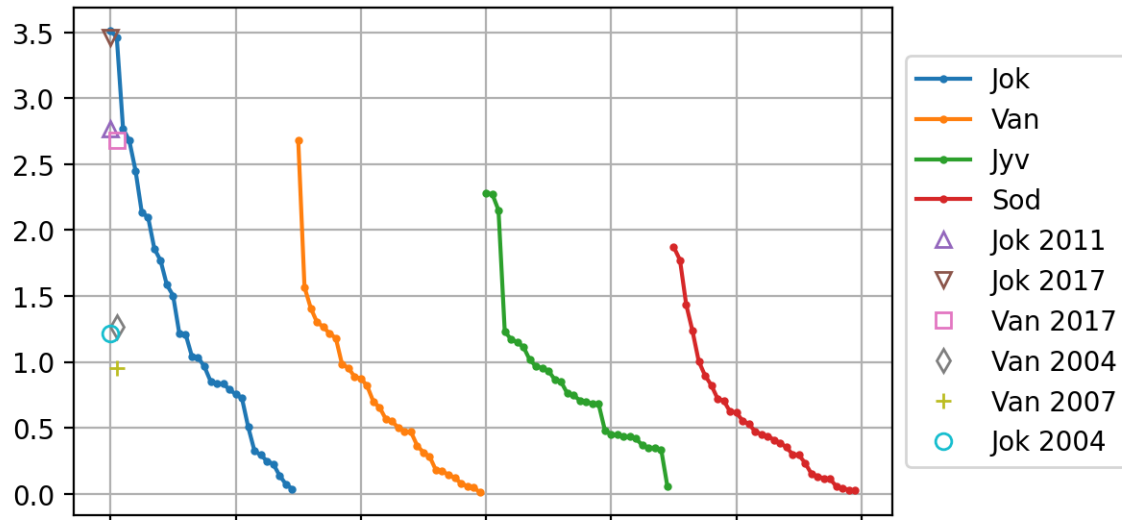
- Yleiskriittiset mitoitusvuosikandidaatit 5 kpl/ryhmä
  - Tähän ryhmään pääsy kertoo siitä, että on joka tapauksessa ollut haastava vuosi useissa eri tilanteissa
- Mitoitusvuosikandidaattien yhdistäminen
  - Ryhmittely neljällä eri menetelmällä homeen kasvun ja kosteuden määrän suhteen
  - Etelän ja pohjoisen suuntaiset ulkoseinät sekä yläpohjat
- Paikkakuntakohtaiset mitoitusvuodet
  - Esiintyvyys yleiskriittisten vuosien joukossa
  - Homeen kasvu ja kosteuden määrä rakenteen ulko-osassa top 5, pakkasrasitus, korroosio ja sisäosan homeen kasvu top 10

Paikkakuntaakohtaiset mitoitusvuodet

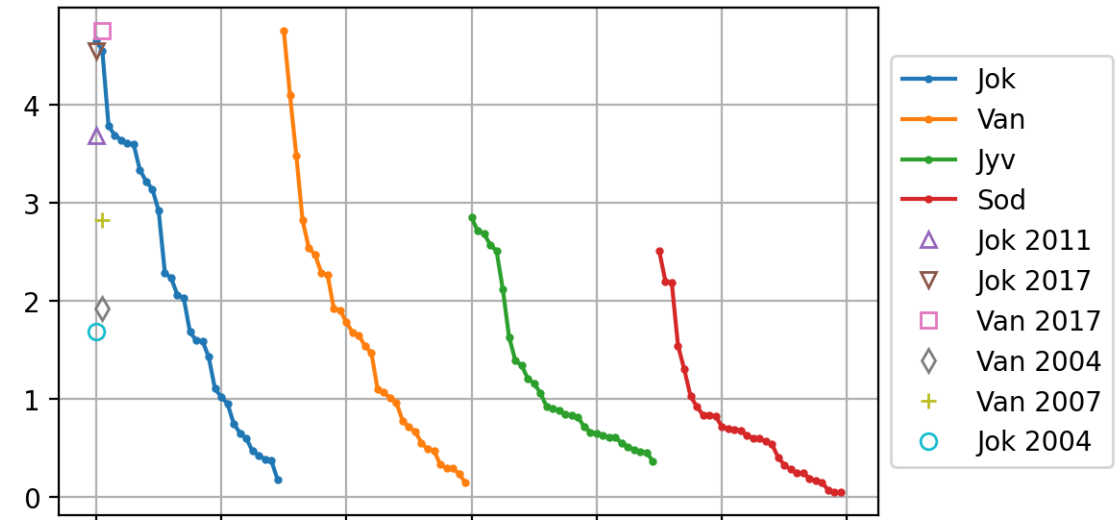
- Sodankylä
  - Homeen kasvu, kosteuden määrä ja betoniterästen korroosio: 2015
  - Pakkasrasitus ja homeen kasvun riski korkeiden tiiliverhottujen puurankaseinien sisäosissa: 2014
- Jyväskylä
  - Homeen kasvu, betoniterästen korroosio: 2011
  - Kosteuden määrä, pakkasrasitus ja homeen kasvun riski korkeiden tiiliverhottujen puurankaseinien sisäosissa: 1996
- Jokioinen
  - Homeen kasvu, pakkasrasitus ja betoniterästen korroosio: 2011
  - Kosteuden määrä: 2017
- Vantaa
  - Homeen kasvu rakenteen ulko-osissa, betoniterästen korroosio: 2017
  - Kosteuden määrä ja pakkasrasitus: 2004
  - Homeen kasvu rakenteen sisäosissa: Jokioinen 2011

Tulosten arviointi alaryhmien tuloksia vasten

PRP pohjoinen

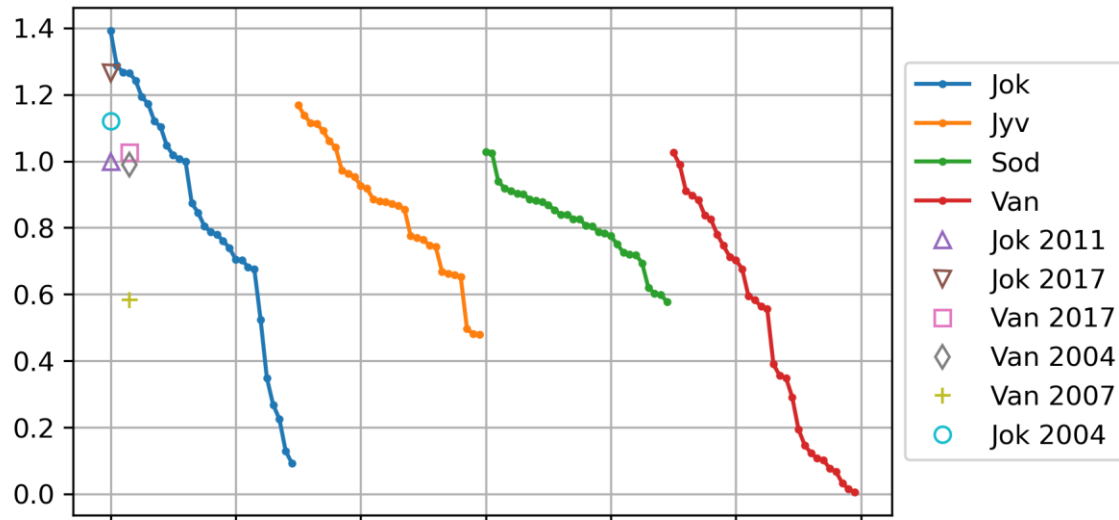
PRP etelä

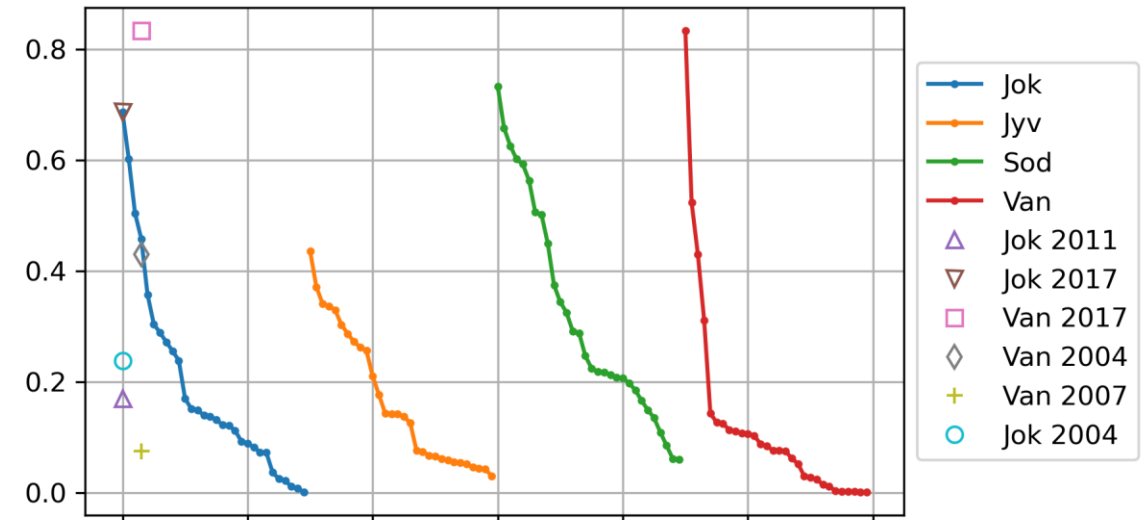
Jokioinen 2011 vastaa puuverhottujen puurankaseinien tapauksessa tavoiteltua mitoitustasoa Jokioisen olosuhteissa hyvin. Muut tarkastelupaikkakunnat olivat samalla tasolla tai vähemmän kriittisiä Jokioisen olosuhteisiin nähden.

Tulosten arviointi alaryhmien tuloksia vasten

BSW pohjoinen

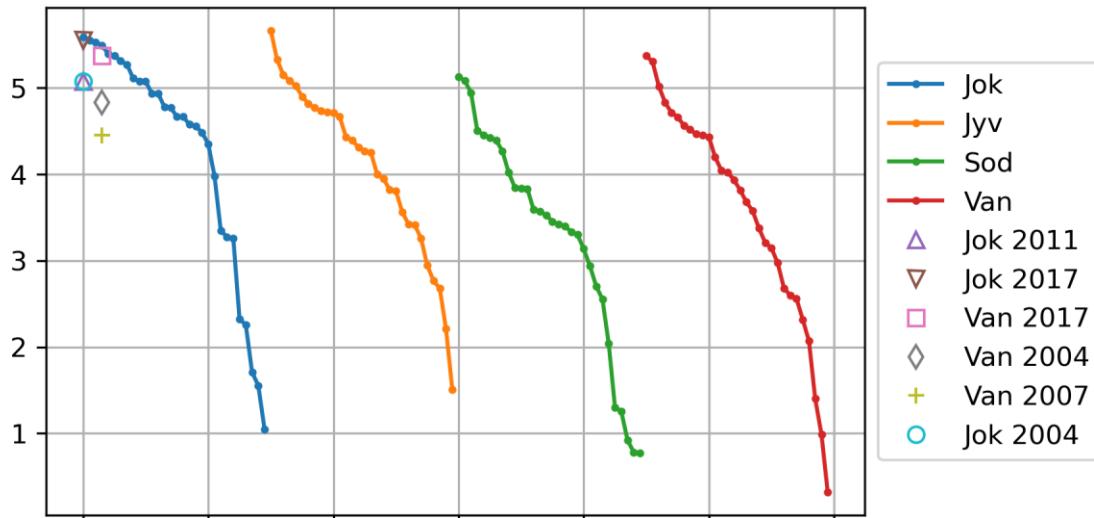
BSW etelä

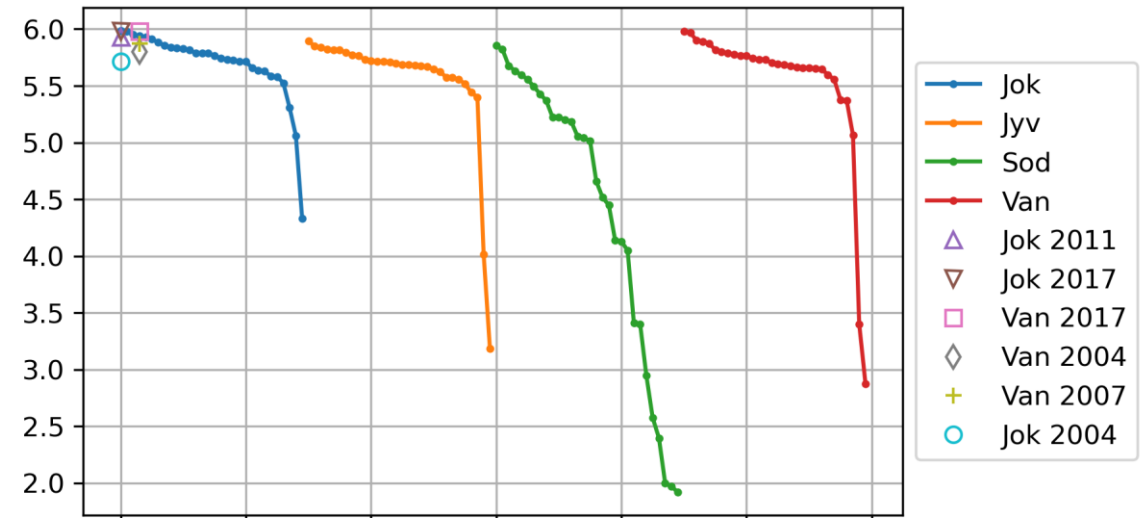
Homeindeksin vertailuarvoissa ero on verrattain pieni, mutta sijoitusten lukumäärässä iso.

Tulosten arviointi alaryhmien tuloksia vasten

USH pohjoinen

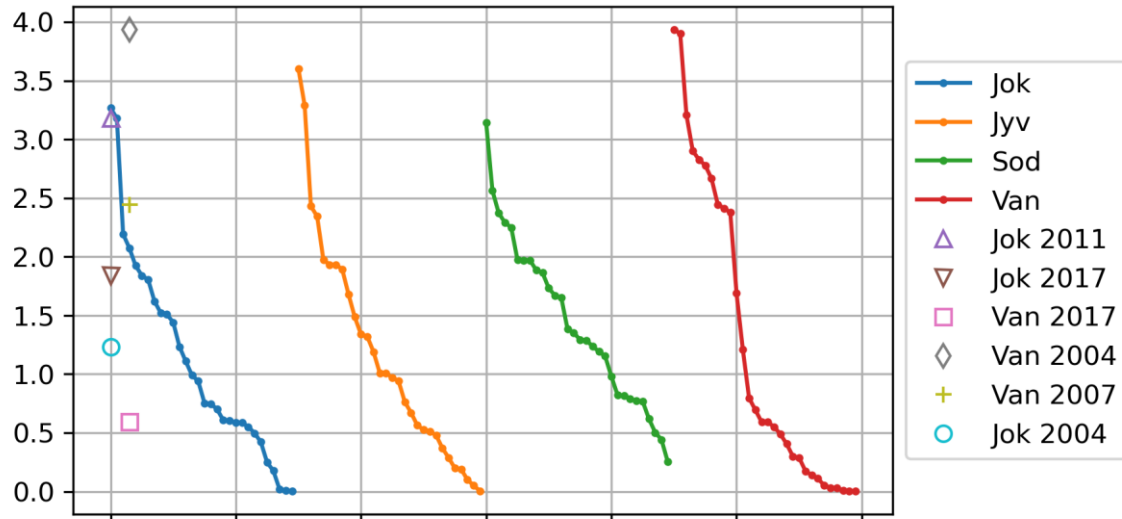
USH etelä

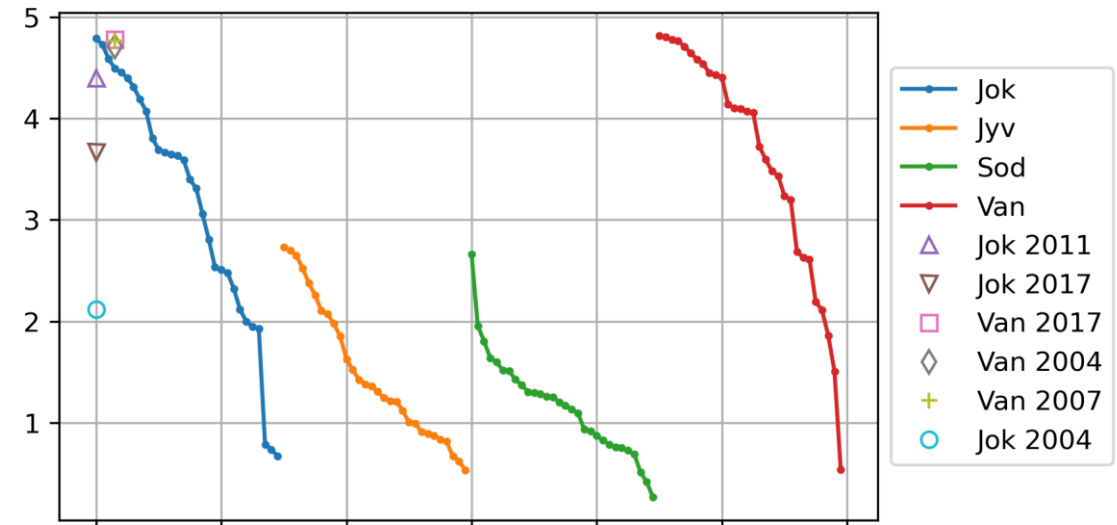
Absoluuttitaso on kuvassa korkea, mutta jos uudessa tapauksessa arvot ovat levittäytyneet tasaisemmin, niin tällöin Jokioinen 2011 jäisi lähelle keskiarvovuotta.

Tulosten arviointi alaryhmien tuloksia vasten

PRT pohjoinen

PRT etelä

Absoluuttitason ja suhteellisen tason suhteen kuten edellä.

Lopulliset koko Suomen kattavat mitoitusvuodet

- Koko Suomi
  - Homeen kasvu yleensä: Jokioinen 2011
  - Homeen kasvun riski betonisandwich-ulkoseinissä ja sisäpuolelta lisälämmöneristetyissä hirsiseinissä: Jokioinen 2011 ja Jokioinen 2017 (rakenteen mitoitus molempien vuosien avulla)
  - Tiiliverhotut puurankaseinät korkeissa (≥ 2 krs.) rakennuksissa: Jokioinen 2011 ja Vantaa 2017 (rakenteen mitoitus molempien vuosien avulla).
  - Kosteuden määrän sekä julkisivujen pakkasrasituksen ja betoniterästen korroosion tarkastelut: Paikkakuntaakohtaisten mitoitusvuosien mukaan.

Jokioinen 2011 on homeen kasvun suhteen yleisesti kriittinen vuosi, joka on aina yksi mitoitusvuosista. Tämän lisäksi tietyissä tilanteissa rakenteen toimintaa arvioidaan myös muiden vuosien avulla.

30-vuotisjakson valinta

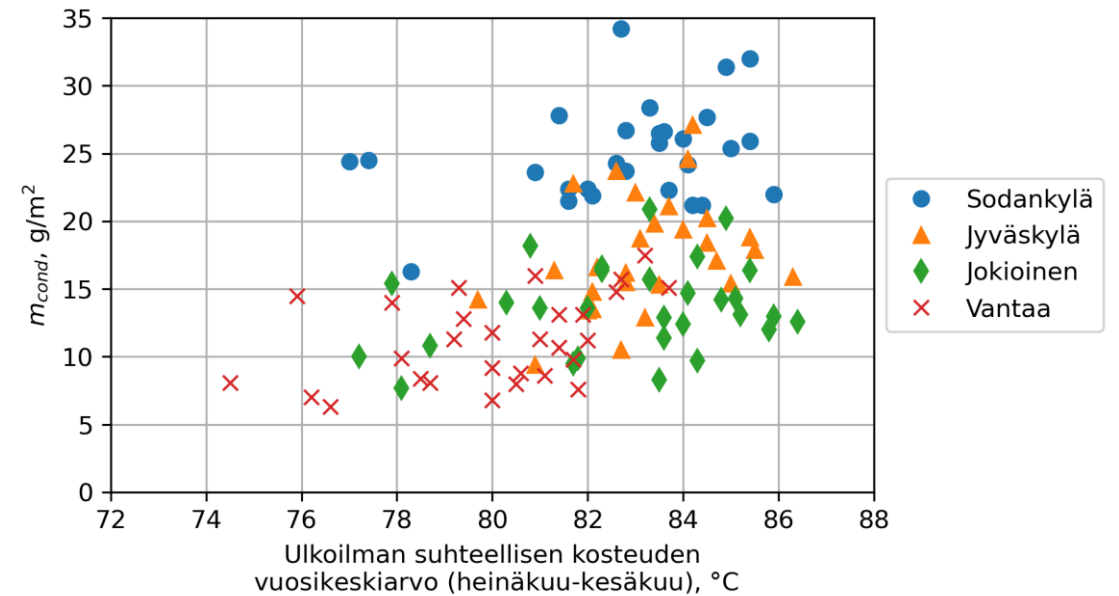
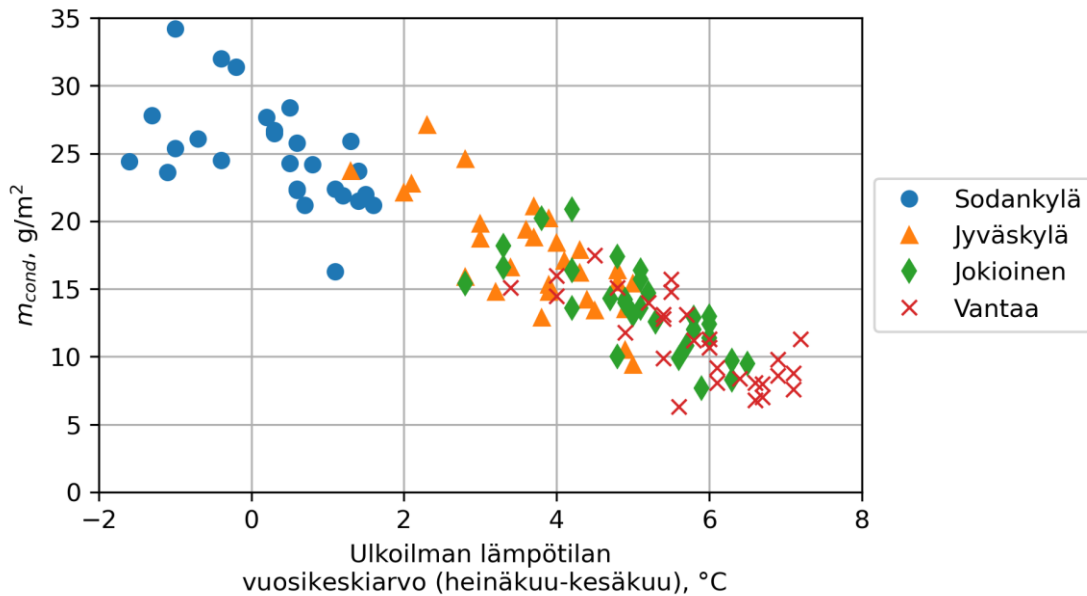
Ilmasto (vuodet)	1990	2000	2010	2020	2030	2040	2050	2060	2070	2080	2090
Nykyilmasto (1989–2018)	■	■	■	■	m1						
2030-ilmasto (2015–2044)					■	■	■	■			
2050-ilmasto (2035–2064)							m2	■	■	■	
2080-ilmasto (2065–2094)									m3	■	■
<u>Esimerkki</u>					t1		t2			t3	

Mitoituksen 30-vuotisjakso määräytyy käyttöönotosta suunnitellun teknisen käyttöiän verran eteenpäin. Jos ajankohtaan liittyy useita 30-vuotisjaksoja, valitaan niistä haastavampi. 30-vuotisjakso tulisi aina nimetä tuloksia esitettäessä, esimerkiksi: Jokioinen 2011 (RCP8.5-2080).

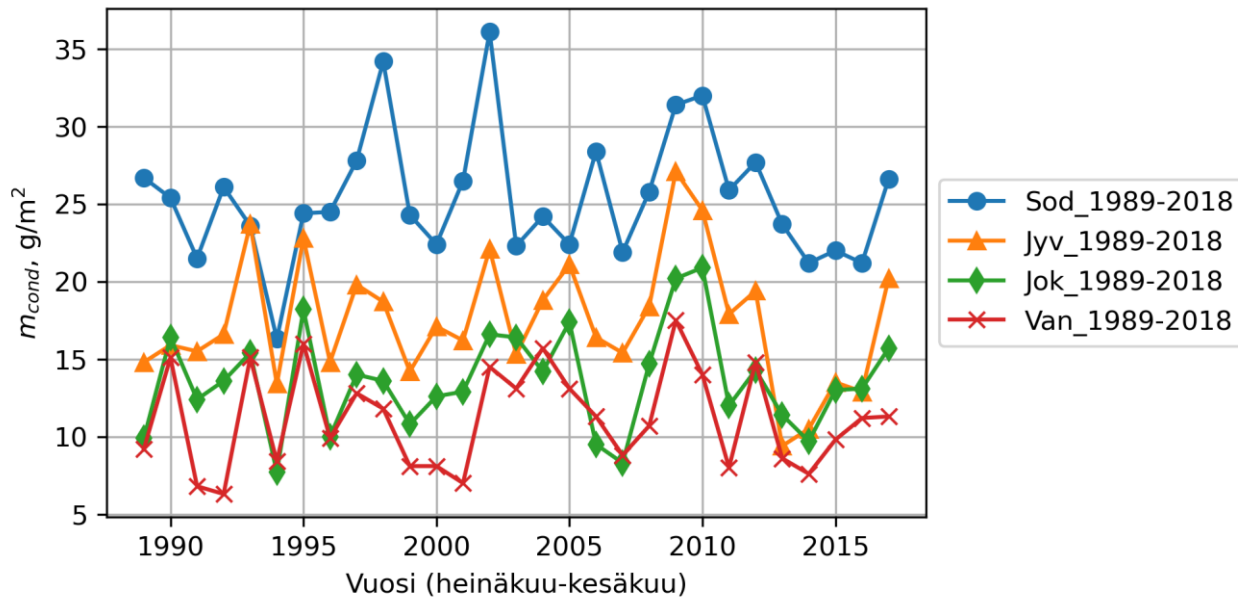
Kuukausitason laskelmat

- SFS-EN ISO 13788 mukainen kuukausitason laskelma kondensoituvan kosteuden määrästä ja kuivumisesta
- Soveltuu vain hyvin tarkasti rajattujen tilanteiden tarkasteluun, mutta on menetelmänä laajasti käytössä
- Tehtiin laskelmat RASMI-aineiston kaikille vuosille viidelle eri rakenteelle ja yhdeksälle eri sisäilman olosuhdeyhdistelmälle

Ulkoilman lämpötilan ja suhteellisen kosteuden vaikutus kondensoituvan kosteuden määrään

Etelä- ja Pohjois-Suomen välillä oli jonkin verran eroa

Myös kuukausitason laskelmissa vuosien kriittisyysjärjestys eri 30-vuotisjaksoilla säilyi hyvin. Vuosien (30 kpl) järjestys määritettiin viiden 30-vuotisjakson tulosten mediaanien avulla.

Lopulliset paikkakuntakohtaiset mitoitusvuodet

Kuukausitason laskelmat (Glaser)

	Mitoitusvuosikandidaatti (a on raskain)				
Paikkakunta	a	b	c	d	e
Sodankylä	2009–2010	2010–2011	2006–2007	2002–2003	2012–2013
Jyväskylä	2010–2011	2009–2010	1997–1998	2002–2003	2004–2005
Jokioinen	2009–2010	2010–2011	2002–2003	2003–2004	2001–2002
Vantaa	2009–2010	1995–1996	2012–2013	2004–2005	2010–2011

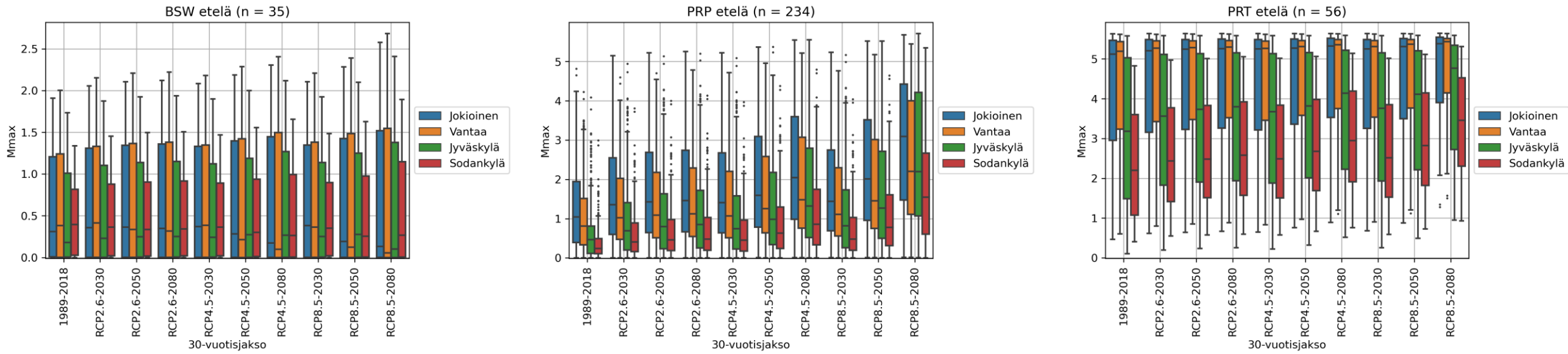
Kuukausitason laskelmien mitoitusvuosiksi valittiin kunkin paikkakunnan talvikausi 2009–2010 heinäkuusta kesäkuuhun.

Kondenssiriski pienen lämpökapasiteetin rakenteiden sisäpinnalle

Paikkakunta	SFS-EN 13788 Pienen lämpökapasiteetin rakenteiden sisäpinnan kondenssiriski, °C	YMa 1010/2017 Tilojen ja ilmanvaihdon lämmitysteho, °C
Vantaa	-19	-26 (Säävyöhyke I)
Jokioinen	-21	-29 (Säävyöhyke II)
Jyväskylä	-25	-32 (Säävyöhyke III)
Sodankylä	-32	-38 (Säävyöhyke IV)

Lisäksi haettiin RASMI-aineistosta hetkellisiä minimi- ja maksimilämpötiloja koko vuodelta sekä ulkoilman vesihöyrypitoisuuden kuukausikeskiarvoja kesäkaudelta.

Kuvaajia ilmastonmuutoksen vaikutuksista

Yleisesti ottaen ilmastonmuutos heikensi rakenteiden kosteusteknistä toimintaa, mutta vaikutusten laajuus vaihteli rakenteen toteutuksesta riippuen.

Useimpia rakenteita on edelleen mahdollista tehdä myös vaatimukset täyttäväksi, mutta muutoksia saatetaan tarvita (viistosadesuojaukset, tuulettuminen, lämmöneristyksen sijoittelu).

Huom! Rakenteiden tarkastelut on tehty mitoitusvuosien valitsemiseksi, ei parhaiten käyttöön soveltuvien rakenneratkaisujen tunnistamiseksi.